

Caracterizarea personajului Costache Giurgiuveanu din opera Enigma Otiliei scrisa de George Calinescu-prima parte

Personaj principal, realist (personaj-tip), imobil, unidimensional; psihologie statica.

Modalitati de caracterizare:

â€” caracterizare directa: de catre narator (portretul fizic, comentariul auctorial), de catre alte personaje;

â€” caracterizare indirecta: prin mediul de viata, prin limbaj (dialog), prin gesturi, atitudini caracteristice, comportament.

Trasaturile fizionomice ale personajului sunt motivate de ratiuni psihologice, iar rostul portretului incadrat in expozitiunea romanului nu este expresivitatea ornamentala, ci sugerarea dominantei de caracter (avaritia), care apoi se va dezvalui treptat prin urmarirea personajului in fluxul evenimentelor si in relatie cu ceilalti eroi.

Maniera balzaciana de introducere in actiune a personajului este evidenta din primele pagini ale romanului.

Pentru prezentarea lui Costache Giurgiuveanu, traseul descrierii este complet si respectat cu acribie: de departe catre aproape, de la exterior catre interior se succede imaginea strazii Antim, care, prin "varietatea cea mai neprevazuta a arhitecturii", pare "o caricatura in moloz a unei strazi italice"; imaginea casei lui mos Costache, al carei aspect exterior si interior creeaza impresia de decrepitudine; in fine, imaginea proprietarului locuintei, foca-lizata pe fizionomie.

Costache Giurgiuveanu se afla in consonanta cu "aerul de ruina si raceala" degajat de mediul unde traieste. Amanuntele descriptive devin plastice prin functia de a sugera o atmosfera dar si prin functia lor psihologica (de a prefigura un caracter): "un omulet subtire si putin incovoiat. Capul ii era atins de o calvitie totala, si fata parea aproape spana si, din cauza aceasta, patrata. Buzele ii erau intoarse in afara si galbene de prea mult fumat, acoperind numai doi dinti vizibili, ca niste aschii de os. Omul, a carui varsta desigur inaintata ramanea totusi incerta, zambea cu cei doi dinti, clipind rar si moale, intocmai ca bufnitele separate de o lumina brusca, privind intrebator si vadit contrariat".

Portretul fizic nu este conventional, el tipizeaza, defineste personajul categorial, il fixeaza adica intr-o clasa morala si il transforma intr-o figura memorabila de la primele pagini ale cartii. Amanuntele fizionomice semnificative sunt notate printr-o tehnica a acumularii, ceea ce creeaza efectul de exces, de insistenta, favorabil sarjei.

Trasaturile fizionomice sunt motivate de ratiuni psihologice, iar rostul acestui portret (incadrat in expozitiunea romanului) nu este expresivitatea ornamentala ci sugerarea dominantei de caracter (avaritia) care apoi se va dezvalui treptat prin urmarirea personajului in fluxul evenimentelor si in relatie cu ceilalti eroi. Lipsa de ingrijire adaugata starii decrepite avansate constituie pecetea omului si a locuintei sale.